

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD – IZ PROŠLOTI, UZ 190. GODIŠNJICU

Foto: Damir Kalogera

Fotografija zabata fasade zgrade HGZ-a

1827. 18. travnja priređen je prvi koncert Društva ljubitelja glazbe (*Societas filharmonica zagabiensis – Musikverein*).
1829. Otvorena je glazbena škola Društva, koja će svojim kontinuitetom postati temelj glazbenom školstvu u Zagrebu.
1846. Za počasnog člana izabran je Franz Liszt, prigodom njegova gostovanja u Zagrebu.
1851. Nova pravila Društva prijatelja glazbe u Hrvatskoj i Slavoniji izradili su Vatroslav Lisinski i Ljudevit Šplajt.
1861. Hrvatski sabor odobrava godišnju dotaciju školi Društva i proglašava ga Narodnim zemaljskim glazbenim zavodom.
1862. Zavod je započeo glazbeno-nakladničku djelatnost izdavanjem *Sbirke različitih hrvatskih napjeva*.
1870. Na mjesto ravnatelja škole Zavoda dolazi Ivan Zajc.
1876. Dovršena je zgrada HGZ-a u Gundulićevoj 6 s prvom koncertnom dvoranom u Zagrebu.
1895. Izgrađena je sjeverna zgrada HGZ-a s Malom dvoranom.
1916. Glazbena škola prerasla je u Konzervatorij, koji je prešao u državne ruke, da bi uskoro bio preimenovan u Muzičku akademiju, koja postaje podstanar u HGZ-u.
1925. Hrvatski zemaljski glazbeni zavod mijenja ime u Hrvatski glazbeni zavod.
1946. Nakon opasnosti da bude ukinut u novim političkim okolnostima, HGZ nastavlja s radom zahvaljujući trudu Artura Schneidera i Antuna Goglie te zalaganjima Ive Tijardovića i Svetislava Stančića.
1954. Obnovljen je rad Društvenog orkestra.
1973. HGZ priređuje Memorijal Vaclava Humla, koji 1977. prerasta u Međunarodno violinističko natjecanje Vaclav Huml.
1980. Osnovan je Društveni jazz orkestar.
1997. Počinje izlaziti mjesečno glasilo *HaGeZe*.
1998. Obnovljene podrumske prostorije postaju arhiv i dvorana za pokuse i predavanja.
2004. Pokrenut je niz interdisciplinarnih predavanja, isprva Klub HGZ-a, kasnije Muzički lektorij.
2006. Osnovan je Društveni komorni ansambl.
2008. Započeo je istraživačko-izvadački projekt *Sabrana djela Blagoja Berse*. Osnovan je Društveni zbor.
2009. Prva proslava Dana HGZ-a, koji je postao tradicija.
2015. Muzička akademija iseljuje se iz HGZ-a u svoju novu zgradu.
2016. Obnovljena Mala dvorana HGZ-a postaje pravi koncertni prostor.

(N. B.)

NADA BEŽIĆ: "GLAZBENE ŠETNJE ZAGREBOM" (ZAGREB: ŠKOLSKA KNJIGA, 2016)

Ne događa se često da jedna knjiga s glazbenom tematikom pobudi toliki interes javnosti kao što se to dogodilo na promociji knjige Nade Bežić *Glazbene šetnje Zagrebom* krajem siječnja ove godine, u dupkom punoj velikoj dvorani Školske knjige, u koju svi zainteresirani i nisu uspjeli ući; interes što ga valja pripisati ne samo naslovu knjige, već prije svega autorici Nadi Bežić, muzikologinji i voditeljici knjižnice Hrvatskog glazbenog zavoda u Zagrebu. Njezin istraživački interes za glazbeni život Zagreba u 19. i 20.

Pogled na prvo sjedište HGZ-a, Markovićev trg 2.
Fotografija iz Muzeja grada Zagreba.

stoljeću rezultirao je 2012. godine opsežnom knjigom *Glazbena topografija Zagreba od 1799. do 2010.* nastalom na temelju istoimene doktorske disertacije. No taj isti interes i prikupljeno veliko znanje o navedenoj temi doveli su do autoričinog dobrovoljnog angažmana u ulozi glazbenog turističkoga vodiča što je prepoznao Ministarstvo turizma, dodijelivši joj 2015. godine status počasnog turističkog vodiča specijaliziranog za glazbenu povijest Zagreba. Upravo je iz tih glazbenih šetnji, prvo privatnoga, a potom i javnoga karaktera, izrasla ideja za ovu knjigu koju krasiti dvostruko prvenstvo: radi se naime ne samo o prvome glazbenome vodiču grada Zagreba, već i o prvom takvom vodiču u Hrvatskoj.

Knjiga je podijeljena u deset poglavlja, od kojih osam predstavljaju šetnje. Tako je prvih četiri posvećeno šetnjama središtem Zagreba, uključujući Gornji grad, Kaptol i Novu Ves, Ilicu i Zelenu potkovu. Svaka od šetnji označena je drugom bojom, a započinje popisom svih glazbenih postaja uključujući i likovno atraktivnu rasklopivu kartu na kojoj su ucrtane sve za glazbu relevantne lokacije u pojedinoj šetnji. A da bi se lakše kretali od postaje do postaje, svaka šetnja ima uokvirene upute koje prati prepoznatljivi znak gornjogradske lanterne. Između uputa smjestili su se stručno, pomno i jezgrovitno napisani tekstovi o pojedinim glazbenim lokacijama, bilo da se radilo o još uvijek aktivnim glazbenim punktovima, ili onima gdje se odavno već ne muzicira. Autorica se tako konstantno „šeta“ po vremenskoj osi, oživljavajući minule događaje i institucije u često još uvijek postojećim zdanjima. Iznenadjuće pritom kako nam poznate gradske lokacije često mogu iskrasnuti u potpuno novom, nepoznatom svjetlu. Pojedinim lokacijama dodijeljeni su i okviri u boji koji donose neku criticu, važan podatak ili arhivsko svjedočanstvo o toj lokaciji, a neizostavni su i likovni prilozi, u vidu recentnih ili pak arhivskih fotografija koje

daju iznimnu vrijednost ovome vodiču. Kao posebnu šetnju valja istaći onu mirogojsku, koja na početku donosi impresivan popis od stotinu grobova glazbenika, glazbalara i glazbenih pisaca s posljednjim počivalištem na Mirogoju.

Preostale tri šetnje zahvaćaju puno veće gradsko područje te su u neku ruku specijalizirane. U prvoj od njih, nazvanoj *Od ulice do ulice*, autorica nas vodi u šetnju, ili možda bolje vožnju, glazbeničkim ulicama, i to od Podsuseda na krajnjem zapadu, pa sve do Sesveta i Novog Jelkovca na istoku grada. Saznajemo tako primjerice koja je zagrebačka četvrt „najglazbenija“, s gotovo trećinom svih glazbenih ulica (Prečko), ali i primjerice koje se podsusedske ulice diče glazbeničkim imenima. Sljedeća šetnja upoznaje nas sa zagrebačkim koncertnim prostorima ozbiljne glazbe, kao što su to primjerice Hrvatski glazbeni zavod, ili nekadašnja koncertna dvorana „Istra“, danas Zagrebačko kazalište mladih; dok posljednja šetnja u fokusu ima spomenike i spomen-ploče glazbenicima, tj. osobama koje su se na različite načine bavile glazbom. Pohvalno je da se autorica često osvrće na položaj i čitljivost spomen-ploča, što bi u budućnosti, nadajmo se, moglo uroditи boljim praksama po pitanju izrade i postavljanja istih. Da bi, međutim, „ispravila“ nedostatke na koje je sama u svojim šetnjama nailazila, autorica je sve natpise vezane uz spomen-obilježja donijela u posebno stiliziranim okvirima čime postaju lako čitljivima svima, unatoč svome neadekvatnome položaju ili nečitkosti u stvarnosti.

Posljednja dva kratka poglavlja knjige naslovljena su *Kronologija – glazbeni Zagreb od biskupa Duha do danas* i *Na kraju šetnji*. I dok prvo predstavlja svojevrsnu vremensku lenu glazbenoga Zagreba s najvažnijim datumima i relevantnim podacima, drugo rekapitulira zagrebačku povijest glazbe po stoljećima te potom izdvaja nekoliko autorici važnih tema, uključujući istaknute žene i njihov obol glazbenome Zagrebu, kao i Zagreb doživljen očima pojedinih inozemnih glazbenika. Uz ovaj glavni dio knjige, svakako treba spomenuti i studiozno izrađene dodatke, u vidu popisa slikovnih priloga, citirane literature i kazala (kako imenskoga, tako i onoga što sadržava ansamble, društva, manifestacije i ustanove te naselja i gradske četvrti), što će sve pomoći da se snađemo u sadržajnome preobilju ove knjige, ali i da lakše pronađemo konkretnu osobu ili mjesto povezano s glazbom. Uz to, knjiga je grafički i likovno promišljeno i atraktivno opremljena, s domišljatim omotom koji kada se rastvorí postaje karta Zagreba.

Citajući ovaj vodič iz vlastite fotelje, dao sam se u imaginarnu šetnju gradom, shvativši da odlično funkcioniра i na taj način. Stvarajući sebi nekovrsnu mentalnu mapu novih glazbenih, a zapravo starih stoput viđenih lokacija, osvajao sam neke nove, nečuvane prostore, glazbom odavna isprážnjene. A iskusno oko i autoričina darovita spisateljska ruka, utirala mi je puteve i upućivala na postaje. Pri tome je, samozatajno, kao i inače, progovorila o sebi: ona nikada nije puki promatrač, i bezglavi šetač, kakvih nas je danas mnogo, ona je prije svega angažirani šetač-vodič, svjesna okoline u kojoj živi i u kojoj se kreće, s kojom stvara odnos i vodi dijalog. To su kvalitete koje pobuđuju interes, i otvaraju nove puteve. I za hrvatsku muzikologiju ovo je rekao bih neki novi, neutabani put. Stoga bih ovaj vodič nazvao i neprikošnovenim promotorom autoričine struke i znanstvene discipline u kojoj djeluje te se u domeni popularizacije znanosti svakako radi o izvanrednom primjeru što bi ga valjalo slijediti.

Hrvoje Beban

PUBLIKA

Kad je rijeka građana, koja je u Noći muzeja naplavljivala muzeje i galerije svojom znatiželjom i pažnjom, skrenula u Hrvatski glazbeni zavod i kad ju je vodič mozartovskog lika proveo kroz povijest i prostore HGZ-a (sl. 1) i uveo na koncert ansambala HGZ-a u Velikoj dvorani, nastao je jedan čudesno napeti mir u očekivanju glazbe (sl. 2). Glazbeni zvuk je počeo padati s balkona i smjenjivati se u raznim oblicima na pozornici, a prepuna dvorana s dahom mlađih ljudi, strpljive djece oslonjene na roditelje, tete ili bake, promatrala je i osluškivala neočekivani glazbeni događaj i slijedila mirno do kraja koncerta vjerojatno nepoznati ritual s ispitujućom koncentracijom. Intenzitet tog vedrog i slobodnog prisustva ponovio se nekoliko dana kasnije u drugoj situaciji, s upućenom i pomalo sofisticiranom publikom koja očekuje interpretativne vrhunce od "svog" Hrvatskog baroknog ansambla – dakle, s drugom pozadinom, ali sa sličnom zahvalnom otvorenosću prema glazbenom događaju (sl. 3). Može se govoriti o srodnim događajima glazbe i publike u kojima na trenutak glazbenici i slušatelji dišu zajedno ili se susreću u nekom trećem krugu glazbene sfere, a skladom življenja u umjetnosti čine i poznatu, samozatajnju opnu Dvorane živom sudionicom događaja.

Seadeta Midžić

Sl. 1, foto: Ivan Pavić

Sl. 2, foto: Ivan Pavić

Sl. 3, foto: Vesna Zednik

SUBOTOM U GLAZBENOM

11. ožujka u 11 sati

Vladimir Kranjčević - čuvar i interpret baštine

Sudjeluju: Vladimir Kranjčević i Seadeta Midžić

Ulas slobodan

Samo je uz veliki odmak od zapanjujućeg mozaika bogato razgranatog životnog i umjetničkog puta pijanista, dirigenta i pedagoga Vladimira Kranjčevića moguće sagledati okvire i prepoznati energetske dubine tog djelovanja kojim je uvijek nanovo osvajan i trajno odmjeravan, ali i širen naš glazbeni prostor. Povjerenje u istinske vrijednosti hrvatskog stvaralaštva, te prepoznavanje ljepote napora i talenta hrvatskih skladatelja i interpreta, kao i briga za institucionalno utemeljenje, rast i razvoj glazbenog svijeta, čine Kranjčevića posebno vrijednim graditeljem hrvatske glazbene kulture. Nezaustavljeni radni zanos, neustrašivi uzlet prema istinskoj glazbi, veličini djela i odgonetanju povijesne nepoznanice bude želju da se upoznaju njihovi korijeni i Kranjčevićevi uzori i ideali.

S. PROKOFJEV: "ZALJUBLJEN U TRI NARANČE"

dirigent: Nikša Bareza, režija: Krešo Dolenčić

Na sceni Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu ponovno je dobroćudno-groteskna bajka, koja je dubinskim karakterom likova bliska i našem opasno uzinemrenom vremenu. Kao da izrasta iz virtuoznog tijeka glazbe nastale modelacijom jezgrovite misli i razvijene kombinatorike, a pojavljuje se ne samo kao vesela igra nego dobu sukladna interpretacija prožeta određenim povijesnim eruditiskim reminiscencijama. Činjenica da su se probe dijelom odvijale u Maloj dvorani HGZ-a navodi nas neizbjježno na jedan utihnuli, ali duhovno značajan trag: Kosta Spaić, režiser hrvatske premijere te opere 1970. godine sa senzacinalnim uspjehom u svom modernitetu, u susjednoj je Velikoj dvorani HGZ-a kao član Družine mlađih igrao u raznim Habunekovim režijama krajem Drugog svjetskog rata.

Seadeta Midžić

S pokusa za operu Zaljubljen u tri narače u Maloj dvorani HGZ-a.

Foto: Ante Topić

BLAGAJNA: 48 30 822, blagajna@hgz.hr
ponedjeljak–petak 11–14 i 19–20 sati
i jedan sat prije početka koncerta

TAJNIŠTVO: 48 30 833, fax: 48 30 701
hgz@hgz.hr

KNJIŽNICA: 48 30 824
knjiznica@hgz.hr
ponedjeljak, sri. i pet. 11–14, sri. 16–20 sati

VELIKA DVORANA HRVATSKOGA GLAZBENOG ZAVODA
KONCERTNA SEZONA
CXC (2016/2017)

OŽUJAK

www.hgz.hr
hgz@hgz.hr

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
10000 Zagreb, Gundulićeva 6
IBAN: HR5723400091110039946

UREDNICI:
Nada Bezić • Seadeta Midžić

ZA IZDAVAČA:
Marcel Bačić

VD = Velika dvorana; MD = Mala dvorana

Srijeda, 1. III. u 18 sati

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
Obilazak zgrade HGZ-a
Voditeljica: Nada Bezić
ULAZ SLOBODAN

Subota, 4. III. u 20 sati, VD

GLAZBENO UČILIŠTE ELLY BAŠIĆ
Koncert učenika u povodu Dana Škole
Rahmanjinov, Beethoven, Chopin, Mendelssohn, Cossetto

Subota, 11. III. u 11 sati, VD

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
Subotom u Glazbenom
Vladimir Kranjčević – čuvat i interpret baštine
Sudjeluju: Vladimir Kranjčević i Seadeta Midžić
ULAZ SLOBODAN

Subota, 11. III. u 20 sati, VD

GLAZBENO UČILIŠTE ELLY BAŠIĆ
Koncert učenika u povodu Dana Škole
Rahmanjinov, Chopin, Kusjakov, Mozart, Čajkovski

Nedjelja, 12. III. u 20 sati, VD

VOKALNI ANSAMBL ANTIPHONUS
Robert Bartneck, *tenor*; Krešimir Stražanac, *bas*; Dmitry Sankovski, Laura Vadjon, *violina*; Vlatka Peljhan, *viola*; Domen Marinčić, *violone*; Franjo Bilić, Erazem Grafenauer, Aapo Häkinen, Pavle Zajcev, *continuo*; Ana Benić, Marta Šomodi Homan, *poprečna flauta*; Jasu Moisio, Stjepan Nodilo, *oboja*
Dirigent: Tomislav Fačini
J. S. Bach: Muka po Ivanu
ODREĐENI BROJ BESPLATNIH ULAZNICA ZA ČLANOVE HGZ-a

Ponedjeljak, 13. III. u 20 sati, VD

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
Društveni koncert
Bit ču u blizini
Društveni jazz orkestar HGZ-a
Dirigent: Žlatko Dvoržak
Hammond, Hefty, Osser, Nestico, Jobim, Dvoržak
BESPLATNE ULAZNICE ZA ČLANOVE HGZ-a
I HDGU-a

Utorak, 14. III. u 20 sati, VD

HRVATSKI KOMORNİ ORKESTAR
Konstantin Krasnicki, *klavir*
Dirigent: Berislav Šipuš
Boccherini, Mozart
ODREĐENI BROJ BESPLATNIH ULAZNICA ZA ČLANOVE HGZ-a

Utorak, 14. III. u 20 sati

Podrumska dvorana
HRVATSKO DRUŠTVO GLAZBENIH TEORETIČARA
Radionica utorkom
Tihomir Petrović: *Bilježenje glazbe*
ULAZ SLOBODAN

Srijeda, 15. III. u 20 sati, VD

SPONA CLASSICS
Zagrebački solisti
Aljoša Jurinić, *klavir*
Mozart, Smetana
ODREĐENI BROJ BESPLATNIH ULAZNICA ZA ČLANOVE HGZ-a

Četvrtak, 16. III. u 20 sati, VD

UMJETNIČKA ORGANIZACIJA CRISTOFORIUM
Ciklus *Pleyel Svetislava Stančića*
Nikolaj Demidenko, *klavir* (Rusija)
Scarlatti, Schubert, Franck
ODREĐENI BROJ BESPLATNIH ULAZNICA ZA ČLANOVE HGZ-a

Nedjelja, 19. III. u 20 sati, VD

AKADEMSKI ZBOR VLADIMIR PRELOG MUŠKI PJEVAČKI ZBOR ZAGREBAČKI LIJEĆNICI PJEVAČI
Antonija Ivković, *sopran*
Konstilija Markota, *klavir*
Dirigentica: Iva Juras
Matz, Cornelius, Liszt, Elgar, Verdi, Casals, Zajc, Konvalinka, Lisinski, von Weber, Wagner, Borodin

Ponedjeljak, 20. III. u 18 sati, MD

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
Rođendanski koncert
Društveni komorni ansambl HGZ-a
Umjetnička voditeljica: Vesna Šepat Kutnar
J. S. Bach
BESPLATNE ULAZNICE ZA ČLANOVE HGZ-a
I HDGU-a

Utorak, 21. III. u 20 sati, VD

BUNTART
Guitarra viva
Marco Socías, *gitara* (Španjolska)
Rodrigo, Castelnuovo Tedesco, Schubert–Mertz, de la Maza, Moreno Torroba, Pujol
ODREĐENI BROJ BESPLATNIH ULAZNICA ZA ČLANOVE HGZ-a

Srijeda, 22. III. u 17 sati, MD

GLAZBENA ŠKOLA PAVLA MARKOVCA
Koncert učenika u povodu Dana Škole

Četvrtak, 23. III. u 17 sati, MD

GLAZBENA ŠKOLA PAVLA MARKOVCA
Koncert učenika u povodu Dana Škole

Petak, 24. III. u 20 sati, VD

GLAZBENA ŠKOLA PAVLA MARKOVCA
Koncert učenika u povodu Dana Škole

Subota, 25. III. u 11 sati, MD

GLAZBENA ŠKOLA PAVLA MARKOVCA
Koncert učenika u povodu Dana Škole

Subota, 25. III. u 20 sati, VD

GLAZBENA ŠKOLA PAVLA MARKOVCA
Koncert učenika u povodu Dana Škole

Nedjelja, 26. III. u 11 sati, MD

GLAZBENA ŠKOLA PAVLA MARKOVCA
Koncert učenika u povodu Dana Škole

Nedjelja, 26. III. u 20 sati, VD

GLAZBENA ŠKOLA PAVLA MARKOVCA
Koncert učenika u povodu Dana Škole

Utorak, 28. III. u 20 sati, VD

GLAZBENA ŠKOLA BONAR |
Zagreb Guitar Festival
Ana Vidović, *gitara*
J. S. Bach, M. Giulani, M. Ponce

Petak, 31. III. u 20 sati, MD

GLAZBENO UČILIŠTE ELLY BAŠIĆ
Koncert učenika Učilišta i Konzervatorija za glazbu i balet iz Maribora